

**ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ
ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА СПОЖИВЧОЇ ПОЛІТИКИ**

Н А К А З

29.06.2005 N 155

**Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
14 липня 2005 р.
за N 750/11030**

**Про затвердження Порядку проведення атестації
головних та базових організацій метрологічних
служб центральних органів виконавчої влади**

Відповідно до статті 17 Закону України "Про метрологію та метрологічну діяльність" **Н А К А З У Ю:**

1. Затвердити Порядок проведення атестації головних та базових організацій метрологічних служб центральних органів виконавчої влади, що додається.

2. Управлінню метрології забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України згідно з чинним законодавством.

3. Керівнику національного наукового метрологічного центру Держспоживстандарту України забезпечити дотримання вимог Порядку.

4. Відповідальність за виконання цього наказу покласти на начальника управління метрології Домницького Р.А.

5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Голова

М.Негрич

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держспоживстандарту
України
29.06.2005 N 155

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
14 липня 2005 р.
за N 750/11030

ПОРЯДОК
ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ ГОЛОВНИХ ТА БАЗОВИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ МЕТРОЛОГІЧНИХ СЛУЖБ ЦЕНТРАЛЬНИХ
ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Порядок реалізує положення статті 17 Закону України "Про метрологію та метрологічну діяльність" (далі - Закон України) і встановлює вимоги щодо організації та порядку здійснення атестації головних і базових організацій метрологічних служб центральних органів виконавчої влади та оформлення її результатів (далі - атестація).

Цей Порядок поширюється на:

метрологічні служби центральних органів виконавчої влади (далі - ЦОВВ);

головні та базові організації метрологічної служби ЦОВВ (далі - головні та базові організації);

національний науковий метрологічний центр спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері метрології (далі - національний науковий метрологічний центр).

1.2. У цьому Порядку терміни використовуються у такому значенні:

головна організація - організація, призначена ЦОВВ з числа провідних науково-виробничих (виробничих) об'єднань, науково-дослідних, проектно-конструкторських і технологічних організацій для координації робіт із забезпечення єдності вимірювань у сфері своєї діяльності, методичного керівництва базовими організаціями, метрологічними службами підприємств та організацій;

базова організація - організація, призначена ЦОВВ з числа провідних науково-виробничих (виробничих) об'єднань, науково-дослідних, проектно-конструкторських і технологічних організацій за узгодженням з відповідною головною організацією для виконання робіт із забезпечення єдності вимірювань у сфері своєї діяльності, координації і методичного керівництва метрологічними службами закріплених підприємств та організацій;

атестація головних та базових організацій - офіційне визнання ЦОВВ того, що заявник має право виконувати функції головної або базової організації метрологічної служби ЦОВВ у сфері своєї

діяльності;

заявник – головна або базова організація, що подала заявку на проведення атестації відповідно до цього Порядку.

1.3. Атестація головних та базових організацій метрологічної служби здійснюється відповідними ЦОВВ з метою документального засвідчення компетентності і права заявника виконувати функції головної або базової організації у сфері своєї діяльності.

ЦОВВ згідно з цим Порядком можуть розроблятися порядки проведення робіт з атестації головних та базових організацій метрологічної служби з урахуванням окремих особливостей їх діяльності. Розроблені ЦОВВ порядки погоджуються із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері метрології.

1.4. Функції, обов'язки і права головних та базових організацій визначаються відповідними положеннями про головні та базові організації метрологічних служб ЦОВВ, які розробляються згідно з Типовим положенням про метрологічні служби центральних органів виконавчої влади, органів управління об'єднань підприємств, підприємств та організацій, затвердженим наказом Держспоживстандарту України від 28.02.2005 N 53 та зареєстрованим у Мін'юсті України 16.03.2005 за N 307/10587 (далі – Типове положення).

1.5. Атестації підлягають головні та базові організації, які здійснюють діяльність відповідно до статті 37 Закону України.

За рішенням ЦОВВ окремі етапи проведення робіт з атестації можуть проводити інші атестовані головні чи базові організації.

1.6. Атестація головних та базових організацій проводиться за участю національного наукового метрологічного центру.

Право атестованих головних та базових організацій виконувати функції головної чи базової організації офіційно підтверджується видачею свідоцтва про атестацію.

Термін дії свідоцтва про атестацію не повинен перевищувати 5 років. Конкретний термін дії свідоцтва про атестацію встановлює ЦОВВ.

1.8. ЦОВВ або інші організації за їх дорученням ведуть облік атестованих головних та базових організацій.

1.9. Якщо головна або базова організація має намір проводити державні приймальні випробування засобів вимірjuвальної техніки, на які не поширюється державний метрологічний нагляд, або проводити атестацію методик виконання вимірювань, які використовуються у сфері поширення державного метрологічного нагляду, ці організації повинні бути уповноважені на проведення цих робіт згідно з Правилами уповноваження та атестації у державній метрологічній системі, затвердженими наказом Держспоживстандарту України від 29.03.2005 N 71 та зареєстрованими у Мін'юсті України 13.04.2005 за N 392/10672 (далі – Правила).

1.10. Якщо головна або базова організація мають у своєму

складі повірочну лабораторію, яка має намір проводити повірку засобів вимірювальної техніки, то ця лабораторія повинна бути уповноважена згідно з Правилами.

1.11 Якщо головна або базова організація мають у своєму складі калібрувальну лабораторію, яка має намір проводити калібрування засобів вимірювальної техніки для інших підприємств, організацій та для фізичних осіб, а також для власних потреб цих організацій, або вимірювальну лабораторію, яка має намір проводити вимірювання у сфері та/або поза сферою поширення державного метрологічного нагляду, то ці лабораторії повинні бути атестовані згідно з Правилами.

2. КРИТЕРІЇ АТЕСТАЦІЇ ГОЛОВНИХ ТА БАЗОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Критеріями атестації головних та базових організацій на компетентність є наявність:

умов, що забезпечують виконання функцій головної та базової організацій;

позитивних результатів перевірки якості проведення робіт у визначеній галузі атестації;

нормативних та методичних документів, що необхідні для виконання метрологічних робіт відповідно до галузі атестації, а також системи їх актуалізації;

системи обліку та зберігання заявок на проведення метрологічних робіт та матеріалів за їх результатами, а також системи обліку претензій щодо якості виконання робіт;

системи нормування трудомісткості і визначення вартості метрологічних робіт згідно з галуззю атестації.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ, ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ Й ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АТЕСТАЦІЇ

3.1. Запроваджуються три види атестації - первинна, періодична та позачергова.

Первинній атестації підлягають головні та базові організації, які створені (призначені) ЦОВВ, але не були атестовані.

Періодичній атестації підлягають атестовані головні та базові організації після закінчення терміну дії свідоцтва про атестацію.

Позачерговій атестації підлягають атестовані організації, якщо вони претендують на розширення галузі атестації або відновлення робіт після визнання недійсним свідоцтва про атестацію за результатами перевірки.

3.2. Атестація передбачає такі етапи:

подання заявки головною або базовою організацією на проведення атестації за формою, наведеною у додатку 1;

розгляд заявки та наданих документів, прийняття рішення за заявкою;

укладання договорів між заявником та організаціями, що виконують роботи з атестації, та організаціями, представники яких залучаються до складу комісій;

проведення експертизи наданих заявниками документів і, за

потреби, їх доопрацювання заявником;
надання висновків за результатами експертизи заявнику;
розроблення програми перевірки заявника та формування складу комісії;
затвердження програми перевірки заявника та призначення складу комісії;
ознайомлення членів комісії з програмою і терміном проведення перевірки заявника;
проведення перевірки заявника та оформлення матеріалів за її результатами;
прийняття рішення щодо атестації, оформлення свідоцтв про атестацію і видавання їх заявнику.

3.2.1. Заявка на проведення періодичної атестації подається не пізніше ніж за два місяці до закінчення строку дії свідоцтва про атестацію.

До заявки додаються такі документи:

Положення про головну або базову організацію;

Настанова з якості, затверджена керівником головної або базової організації, що атестується;

Паспорт головної або базової організації;

проект галузі атестації заявника або змін до галузі атестації.

Вимоги щодо структури і змісту документів, які додаються до заявки, наведені в додатку 2.

3.2.2. ЦОВВ розглядає надані документи й організовує проведення робіт з атестації замовника відповідно до цього розділу Порядку.

3.2.3. Під час проведення експертизи наданих заявниками документів перевіряється правильність їх оформлення та повнота наведеної у цих документах інформації відповідно до вимог цього Порядку. За потреби, організації, що проводять експертизу, можуть запитувати у заявника додаткову інформацію, а також повертати заявнику надані документи на доопрацювання з переліком виявлених недоліків. В останньому випадку доопрацьовані документи повинні бути подані повторно.

За результатами експертизи складається експертний висновок за формою, наведеною у додатку 3.

3.2.4. Перевірку заявника для визначення його відповідності встановленим критеріям атестації комісія проводить безпосередньо за місцезнаходженням заявника.

До складу комісії включаються представники метрологічних служб ЦОВВ, атестованих головних та базових організацій, що є провідними фахівцями в галузі діяльності заявника.

Головою комісій призначаються, як правило, керівники або провідні фахівці метрологічних служб ЦОВВ або інших атестованих головних чи базових організацій.

3.2.5. Відповідність заявника критеріям атестації встановлюється комісією шляхом проведення:

аналізу документів, що подані на атестацію;

перевірки наявних у заявників ресурсів та умов щодо виконання функцій згідно з інформацією, наведеною у документах, поданих на атестацію;

співбесід з персоналом заявника.

3.2.6. Під час проведення робіт з атестації головних або

базових організацій оцінюються:

організаційна структура заявника і наявність персоналу, які необхідні для виконання функцій головної або базової організації;

наявність приміщень та умов, необхідних для виконання функцій головної або базової організації;

наявність документації (законодавчі акти, основоположні організаційні та нормативні документи з метрології, національні та міждержавні стандарти, нормативно-правові, організаційні та методичні документи), що забезпечує виконання функцій головної або базової організації;

обсяг та якість проведення робіт відповідно до Положення про головну або базову організацію.

3.2.7. За результатами перевірки комісія складає акт за формою, наведеною у додатку 4.

Акт повинен містити результати перевірки відповідно до затвердженої програми перевірки та висновки за результатами перевірки, а також відповідні рекомендації комісії щодо атестації заявника.

Акт складається у 3 примірниках, підписується головою комісії і всіма членами комісії.

Затверджений перший примірник акта направляється заявнику, другий – залишається для ведення обліку.

3.2.8. ЦОВВ у строк до 10 робочих днів від дня одержання акта перевірки розглядає матеріали та приймає рішення про атестацію заявника або про відмову.

Свідцтво про атестацію головної або базової організації оформлює, реєструє та видає ЦОВВ за формою, наведеною у додатку 5.

До свідцтва про атестацію додається галузь атестації на проведення конкретних метрологічних робіт згідно з формою 4, що наведена в додатку 2. Кожен аркуш галузі атестації підписується керівником відповідного підрозділу ЦОВВ і засвідчується печаткою цього органу.

ЦОВВ подає до національного наукового метрологічного центру для обліку по одному примірнику копій акта, свідцтва про атестацію, галузі атестації на проведення конкретних метрологічних робіт та Положення про головну або базову організацію.

3.3. Рішення про відмову в атестації приймає ЦОВВ у разі неспроможності заявника провести коригувальні заходи й усунути невідповідності, які зазначені в акті комісії. У цьому разі заявникові надсилається повідомлення у письмовій формі.

3.4. Після усунення причин відмови головна або базова організація може повторно подавати матеріали на атестацію.

4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРКИ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ УМОВ ВИКОНАННЯ ФУНКЦІЙ АТЕСТОВАНОЮ ГОЛОВНОЮ АБО БАЗОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

4.1. ЦОВВ періодично, але не частіше ніж один раз у два роки, здійснюють перевірку виконання функцій атестованих ними головних та базових організацій.

4.2. Перевірка діяльності атестованих головних та базових

організацій проводиться з метою встановлення відповідності їх діяльності вимогам атестації у міжатестаційний період.

4.3. У разі виявлення порушень вимог, що ставляться до атестованої організації, установлюється термін усунення недоліків. Головна або базова організація після усунення недоліків повідомляє ЦОВВ.

5. ПРИЗУПИНЕННЯ ДІЇ АБО СКАСУВАННЯ СВІДОЦТВА ПРО АТЕСТАЦІЮ

5.1. Дія свідоцтва про атестацію головної або базової організації може бути достроково призупинена або скасована в разі виявлення за результатами перевірки порушень вимог, що ставляться до атестованої організації.

5.2. Головна або базова організація протягом 30 днів після прийняття рішення про призупинення, скасування свідоцтва про атестацію або в разі відмови в атестації може оскаржити ці рішення в Держспоживстандарті України, ЦОВВ або в судовому порядку згідно з чинним законодавством України.

Начальник управління метрології

Р.Домницький

Додаток 1
до пункту 3.2. Порядку
проведення атестації
головних та базових
організацій метрологічних
служб центральних органів
виконавчої влади

(посада)

(назва ЦОВВ)

(прізвище та ініціали)

ЗАЯВКА НА АТЕСТАЦІЮ

Назва головної (базової) організації _____

Керівник головної (базової) організації _____

Місцезнаходження головної (базової) організації _____

Телефон, факс, E-mail _____

Реквізити банку _____

Розрахунковий рахунок _____

Назва організації (підприємства), що виконує функції головної
(базової) організації _____

Місцезнаходження організації (підприємства) _____

Телефон _____, факс, E-mail _____

Прошу провести первинну/періодичну атестацію _____
(вказати необхідне)

(назва головної або базової організації)
на виконання функцій _____
(головної або базової організації - вказати необхідне)

(галузь діяльності)

Додатки:

1. Положення про головну (базову) організацію.
2. Паспорт головної (базової) організації.
3. Настанова з якості.

4.Проект галузі атестації.

Керівник організації-заявника _____/_____/

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Керівник головної
(базової) організації

_____/_____/

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

_____/_____/

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Начальник управління метрології

Р.Домницький

Додаток 2
до пункту 3.2.1 Порядку
проведення атестації
головних та базових
організацій метрологічних
служб центральних органів
виконавчої влади

ВИМОГИ
ЩОДО СТРУКТУРИ І ЗМІСТУ ДОКУМЕНТІВ,
ЯКІ ДОДАЮТЬСЯ ДО ЗАЯВКИ

1. Положення про головну або базову організацію

1.1. Положення повинно містити вступну частину, у якій наводяться назва заявника, сфера поширення цього положення і його зв'язок з іншими документами у сфері метрологічної діяльності, а також розділи відповідно до вимог Типового положення ([z0307-05](#)): права головної (базової) організації; функції головної (базової) організації.

1.2. До Положення рекомендується включення таких розділів: загальні положення; структура та склад головної (базової) організації; відповідальність головної (базової) організації.

1.3. У Положенні у вигляді додатків повинні бути вказані: структура головної (базової) організації; перелік підпорядкованих головній (базовій) організації підприємств та організацій.

За потреби Положення про головну (базову) організацію може регламентувати інші аспекти діяльності заявника, які не суперечать чинному законодавству та іншим документам з метрології.

Положення про головну (базову) організацію підписується керівником головної (базової) організації, погоджується національним науковим метрологічним центром та затверджується ЦОВВ.

2. Вимоги до побудови, викладу, змісту та оформлення Настанови з якості

2.1. Побудова, виклад, зміст та оформлення Настанови з якості здійснюється відповідно до вимог ДСТУ ISO/TR 10013-2003, ДСТУ ISO 9000-2001, ДСТУ ISO 9001-2001.

2.2. Настанова з якості, як правило, повинна містити комплексний опис підрозділу заявника та організації, до складу якої він входить, та порядку виконання функцій відповідно до Положення про головну (базову) організацію.

Коли інформація щодо підрозділу заявника наведена в інших документах, у тому числі в документах, що подані на атестацію, то в Настанові з якості повинні бути наведені посилання на ці

документи. Система управління якістю повинна забезпечувати якість виконання функцій головної (базової) організації у повному обсязі відповідно до Положення про головну (базову) організацію.

Система управління якістю повинна передбачати проведення постійного контролю за забезпеченням якості виконання функцій відповідно до Положення про головну (базову) організацію.

2.3. Настанова з якості затверджується керівником головної (базової) організації.

3. Паспорт головної або базової організації

3.1. Паспорт головної (базової) організації повинен містити докладну інформацію щодо:

заявника, а також організації, до складу якої входить заявник як структурний підрозділ;

функцій головної (базової) організації, що виконуються підрозділом;

кадрового складу співробітників, що виконують функції головної (базової) організації;

оснащеності заявника приміщеннями та їх стану;

порядку взаємодії з підрозділами головної (базової) організації та іншими підприємствами, а також проведення контролю якості виконання метрологічних робіт;

наявності організаційних, нормативних і методичних документів.

3.2. Інформація щодо головної (базової) організації (місцезнаходження, телефон, банківські реквізити тощо) наводиться у вступній частині, а інша інформація – у відповідних розділах Паспорта та в додатках до нього. Інформацію, яка наводиться у Паспорті, рекомендується подавати за формами 1-3, що наведені нижче.

Необхідність наведення інформації щодо оснащення головної (базової) організації іншими ресурсами, необхідними для виконання функцій головної (базової) організації, визначається головною (базовою) організацією та наводиться у Паспорті в довільній формі.

3.3. Паспорт затверджується керівником головної (базової) організації.

Форма 1
ІНФОРМАЦІЯ
ЩОДО ФАХІВЦІВ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВИКОНАННЯ
ФУНКЦІЙ ГОЛОВНОЇ (БАЗОВОЇ) ОРГАНІЗАЦІЇ

Назва підрозділу	Вид робіт	Посада, прізвище, ініціали	Освіта, фах, рік закінчення навчального закладу, науковий ступінь	Досвід з проведення метрологічних робіт, стаж	Примітка
1	2	3	4	5	6

Форма 2
ПЕРЕЛІК
НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, ЩО МАЄ ГОЛОВНА
(БАЗОВА) ОРГАНІЗАЦІЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ФУНКЦІЙ

Назва та позначення документів	Вид робіт, під час проведення яких застосовуються документи	Назва підрозділу, де використовуються документи
1	2	3

Форма 3
ІНФОРМАЦІЯ
ЩОДО НАЯВНОСТІ ПРИМІЩЕНЬ ТА ЇХ СТАНУ

Вид робіт	Назва підрозділу	Кількість приміщень, загальна площа і площа кожного приміщення, квадр. м	Наявність оргтехніки та іншого обладнання, необхідних для виконання функцій головної (базової) організації
1	2	3	4

ГАЛУЗЬ АТЕСТАЦІЇ
(на проведення конкретних метрологічних робіт) *
Форма 4

(Аркуш _____ аркушів _____
Додаток
до свідоцтва про атестацію
від _____ N _____) *

Перелік метрологічних робіт за	Функції головної (базової)
видами вимірювань	організації
-----+-----	-----+-----
1	2
-----+-----	-----+-----
-----	-----

* Указується при заповненні проекту галузі атестації.

Начальник управління метрології

Р.Домницький

Додаток 3
до пункту 3.2.3 Порядку
проведення атестації
головних та базових
організацій метрологічних
служб центральних органів
виконавчої влади
ЗАТВЕРДЖУЮ*

(посада)

(назва організації)

(підпис) _____
(ініціали, _____
 прізвище)
" ____ " _____ 200__ р.
М П

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

за результатами експертизи документації,
поданої _____,
(назва заявника)

на право виконання функцій головної (базової)
організації в галузі _____
(галузь діяльності)

1. _____ провела експертизу
(назва організації, що проводила експертизу)
документів, що подані _____, яка атестується
(назва і місцезнаходження заявника)
на право виконання функцій головної (базової) організації у галузі

(галузь діяльності)

2. На експертизу були подані такі документи: _____

(повна назва документів, поданих відповідно
до пункту 3.2.1 Порядку)

3. За результатами проведеної експертизи встановлено: _____

(узагальнені результати експертизи щодо кожного поданого
документа та зауваження)

до їх змісту і оформлення, рекомендації щодо усунення
виявлених недоліків тощо)

4. На підставі результатів проведеної експертизи

(назва організації, що проводила експертизу)
вважає за доцільне: _____
(висновки щодо можливості проведення подальших

робіт з атестації після усунення виявлених недоліків

чи припинення цих робіт, відповідні рекомендації ЦОВВ тощо)

(посада експерта) _____
(підпис) _____
(ініціали, прізвище)

* Експертний висновок затверджує організація, що проводила

експертизу.

Начальник управління метрології

Р. Домницький

Додаток 4
до пункту 3.2.7 Порядку
проведення атестації
головних та базових
організацій метрологічних
служб центральних органів
виконавчої влади
ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ (посада)

_____ (назва ЦОВВ)

_____ (прізвище та ініціали)

_____/_____/_____
"_____" "_____" р.

АКТ

У відповідності до наказу від "_____" "_____" 200_р. N

_____ (назва ЦОВВ)

у період з _____ до _____ 200_р

Комісія у складі:

Голови _____

(прізвище, ініціали, посада, місце роботи)

і членів комісії _____

(прізвища, ініціали, посади, місце роботи)

відповідно до програми перевірки, затвердженої _____,
(назва ЦОВВ)

провела перевірку готовності до виконання функцій, покладених на

_____ (назва організації)

як на головну (базову) організацію метрологічної служби _____

_____ (назва ЦОВВ)

у галузі _____

(галузь атестації)

За результатами перевірки комісія встановила:

_____ (відповідність поданої інформації фактичному стану, результати оцінки стану виконання функцій)

Перелік недоліків _____

Зауваження та рекомендації _____

Висновки _____

(висновки комісії про відповідність (або невідповідність)

організації критеріям атестації)

Додатки:

1. Положення про головну (базову) організацію.

2. Програма перевірки.

Голова комісії _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

З актом ознайомлений:

Керівник організації _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

М П

Начальник управління метрології

Р.Домницький

Додаток 5
до пункту 3.2.8 Порядку
проведення атестації
головних та базових
організацій метрологічних
служб центральних органів
виконавчої влади

Державний герб України

(назва ЦОВВ)

СВІДОЦТВО ПРО АТЕСТАЦІЮ
ГОЛОВНОЇ (БАЗОВОЇ) ОРГАНІЗАЦІЇ
МЕТРОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

(назва ЦОВВ)

Видано " _____ " _____ 200_ р.
N _____ Чинно до " _____ " _____ 200_ р.

Це свідоцтво засвідчує, що _____
(назва головної (базової)

організації і її місцезнаходження)

відповідає критеріям атестації головної (базової) організації
метрологічної служби _____,
(назва ЦОВВ)

Галузь атестації на ___ аркушах додається до свідоцтва про
атестацію і є його невід'ємною частиною.

Керівник _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

М П

Начальник управління метрології

Р.Домницький